

Consultatiereactie Vattenfall op het Wetsvoorstel aanpassing vergunningstelsel aardwarmte

Introductie

Wij danken u voor de mogelijkheid om te kunnen reageren op het concept wetsvoorstel ‘aanpassing vergunningstelsel aardwarmte’. Vattenfall is betrokken geweest bij de totstandkoming van de zienswijzen van Stichting Platform Geothermie (SPG) en de Dutch Association Geothermal Operators (DAGO) en onderschrijft deze zienswijzen. In aanvulling daarop wil Vattenfall nog een viertal punten onder uw aandacht brengen:

1. Risico op vertraging van de daadwerkelijke ontwikkeling van geothermie
2. Realistisch aantal participerende partijen
3. Transparantie nodig omtrent rangschikkingscriteria
4. Meer aandacht voor optimalisatie ondergrond

Hieronder worden deze vier punten nader toegelicht.

1. Risico op vertraging van de daadwerkelijke ontwikkeling van geothermie

De eerste vergunning die noodzakelijk is voor de ontwikkeling van een aardwarmtebron in de voorgestelde vergunningssystematiek is de ‘toewijzing zoekgebied aardwarmte’. De drempel om deze aanvraag te doen is relatief laag, waardoor wordt verwacht dat een toenemend aantal vergunningen zal worden aangevraagd en de kans op concurrerende aanvragen hoger zal zijn, wat in principe een wenselijk effect is voor de marktwerking in de geothermiesector.

Wij zien echter wel het risico dat door deze laagdrempeligheid veel partijen, ook met betrekkelijk weinig kennis en ervaring op het gebied van geothermie, vergunningen zullen aanvragen en dat de ‘success rate’ van de daadwerkelijke ontwikkeling van geothermie in gebieden met een ‘toewijzing zoekgebied aardwarmte’ laag wordt. Omdat deze gebieden in die periode niet beschikbaar zijn voor andere ontwikkelaars kan dit juist vertragend werken. Eén van de grootste problemen in het huidige systeem is dat (grote) gebieden geclaimd worden door partijen die vervolgens niet actief ontwikkelen in het gebied. Wij vrezen dat met de nog laagdrempeligere insteek voor de ‘toewijzing zoekgebied aardwarmte’ dit probleem niet wordt opgelost, maar juist groter wordt. Vattenfall pleit er dan ook voor dat er strengere eisen worden gesteld aan de aanvragende partij, in ieder geval op het gebied van kennis over geothermie-ontwikkeling en financiële slagkracht.

2. Realistisch aantal participerende partijen

In de huidige vergunningssystematiek wordt, in geval van concurrerende partijen, het verzoek gedaan om samen te werken. Het lijkt dat deze methode wordt voortgezet in de nu voorgestelde vergunningssystematiek. Dit is goed werkbaar indien sprake is van een beperkt aantal partijen. Indien echter sprake is van een groeiend aantal partijen die een ‘toewijzing zoekgebied aardwarmte’ aanvragen, dan kan dit resulteren in een langzaam en tijdrovend proces, zeker als ook EBN financieel zal deelnemen in de ontwikkeling van de geothermiebron. Voor een goede marktwerking is het

cruciaal dat het aantrekkelijk blijft om te investeren in de ontwikkeling van geothermieprojecten. Hoe meer partijen participeren, hoe complexer de besluitvorming en hoe langzamer en kosten intensiever het ontwikkelproces zal zijn. Uiteindelijk kan dit resulteren in hogere warmtepreizen voor de afnemers.

3. Transparantie nodig omtrent rangschikkingscriteria

In het huidige en voorgestelde systeem wordt het verzoek gedaan om, in geval van meerdere aanvragers van een vergunning, samen te werken. Dit kan soms leiden tot een mooie samenwerking, maar leidt soms ook tot blijvend concurrerende aanvragen waarbij het Ministerie uiteindelijk een besluit moet nemen omtrent de toekenning van de vergunning. Volgens de nader te definiëren rangschikkingscriteria zullen de partijen die een aanvraag indienen gekwalificeerd worden.

Met het oog op onder meer de ambities zoals neergelegd in het Klimaatakkoord, is de verwachting dat de markt zal groeien en het aantal concurrerende aanvragen zal toenemen. Dit maakt het des te belangrijker dat het afwegingskader voor concurrerende aanvragen transparant wordt gecommuniceerd. In het huidige systeem is het namelijk onduidelijk waarop partijen precies worden getoetst en op basis van welke criteria de ene of juist de andere partij een vergunning krijgt toegekend. Daarom is het wenselijk om objectieve, non-discriminatoire, meetbare en heldere rangschikkingscriteria te definiëren.

4. Meer aandacht voor optimalisatie ondergrond

In het wetsvoorstel is veel aandacht geschonken aan de veiligheid en integriteit van de ontwikkeling van een aardwarmtebron. Dit is belangrijk en dus een positieve ontwikkeling. Wat echter nog ontbreekt is een gestructureerde ontwikkeling van de ondergrond. Hier ligt een taak voor de overheid of EBN om een coördinerende rol op zich te nemen. Met de huidige systematiek zullen de aardwarmtebronnen suboptimaal worden geplaatst, aangezien er weinig tot geen rekening wordt gehouden met de positionering en wederzijds effect van de prestatie van aardwarmtebronnen in aangrenzende vergunningen. Dit is onwenselijk voor het totale potentieel dat uit de bodem kan worden gehaald.

Tot slot

Indien uw vragen heeft naar aanleiding van deze consultatiereactie of indien onderdelen onduidelijk zijn, staan wij u graag te woord om dit nader toe te lichten.